

Věc C-112/24

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora Evropské unie****Datum doručení:**

12. února 2024

Předkládající soud:

Sąd Najwyższy (Polsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

11. ledna 2024

Navrhovatel:

L.S.

Předmět původního řízení

Návrh obhájce soudce Sąd Rejonowy (okresní soud) ve věci přezkoumání splnění požadavků nezávislosti a nestrannosti soudcem Sąd Najwyższy (Nejvyšší soud, Polsko) jmenovaným do senátu projednávajícího kárnou věc soudce obecného soudu.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 1 Slučitelnost testu nezávislosti a nestrannosti soudce stanoveného vnitrostátním právem s právem Unie, zejména s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem SEU ve spojení s čl. 47 prvním a druhým odstavcem Listiny základních práv Evropské unie - otázky předložené na základě článku 267 SFEU.

Předběžné otázky

I. Musí být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec Smlouvy [o] Evropské unii ve spojení s čl. 47 prvním a druhým odstavcem Listiny základních práv Evropské unie vykládán v tom smyslu, že

1) vnitrostátní Nejvyšší soud ve zvláštním řízení zahájeném z podnětu účastníka řízení v souvislosti s návrhem na přezkoumání, zda soudce Nejvyššího soudu - přiděleného do kolegia projednávajícího kárnou věc týkající se soudce obecného soudu - splňuje požadavky nezávislosti a nestrannosti, je povinen z úřední povinnosti přezkoumat, zda senát určený losem ze všech soudců Nejvyššího soudu je rovněž soudem „předem zřízeným zákonem“;

2) pokud je návrh na přezkoumání splnění požadavků nezávislosti a nestrannosti soudce Nejvyššího soudu založen na námitce, že tento soudce byl do této funkce přidělen nezákonným postupem jmenování (zásadní povahy), tak rozhodovací senát složený z pěti soudců vylosovaných ze všech soudců Nejvyššího soudu nemůže zahrnovat soudce Nejvyššího soudu, kteří byli jmenováni tímž nezákonným postupem jmenování, protože takové složení Nejvyššího soudu nelze považovat za nezávislý a nestranný soud, předem zřízený zákonem;

3) pokud ve věci přezkumu splnění požadavků nezávislosti a nestrannosti soudce Nejvyššího soudu přiděleného ke kolegiu (rozhodujícímu o kárné věci týkající se soudce obecného soudu) bylo účastníkem prokázáno, že vzhledem k účasti tohoto soudce Nejvyššího soudu na nezákonném postupu jmenování (zásadní povahy) do této funkce, určené rozhodovací kolegiem soudu nespĺňuje požadavky nezávislého a nestranného soudu, předem zřízeného zákonem, není již k rozhodnutí o návrhu na přezkoumání splnění požadavků nezávislosti a nestrannosti soudcem Nejvyššího soudu třeba podle vnitrostátního práva zkoumat chování tohoto soudce po jeho jmenování za soudce a povahu kárné věci, a proto neuvedení okolností týkajících se chování tohoto soudce po jeho jmenování soudcem Nejvyššího soudu v návrhu nezakládá důvod pro zamítnutí návrhu na základě ustanovení vnitrostátního práva (čl. 29 odst. 10 zákona ze dne 8. prosince 2017 o Nejvyšším soudu, Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym)?

- v případě kladné odpovědi na otázku uvedenou v bodě I podbodě 2):

II. musí být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec Smlouvy o Evropské unii ve spojení s čl. 47 prvním a druhým odstavcem Listiny základních práv Evropské unie vykládán v tom smyslu, že

soudce, který je členem soudního kolegia, které má rozhodnout o splnění požadavků nezávislosti a nestrannosti jiného soudce (přiděleného soudnímu kolegiu, který má rozhodovat v kárné věci proti soudci obecného soudu), může zaprvé navrhnout vyloučení z tohoto kolegia jakéhokoli jiného soudce (soudců) vylosovaného ze všech soudců Nejvyššího soudu, pokud byl jmenován soudcem Nejvyššího soudu ve vadném řízení (příčemž jde o vadnost zásadní povahy), což znemožňuje, aby soud, ke kterému náleží, byl považován za nezávislý a nestranný soud, zřízený zákonem, a zadruhé může navrhnout, aby o takovém návrhu nerozhodoval soudce, který byl v takto vadném postupu rovněž jmenován soudcem Nejvyššího soudu?

III. v případě, že návrh uvedený v bodě II nebude projednán (z důvodu rozhodnutí vnitrostátního soudu), může soudce, který takový návrh podal, odmítnout účast v řízení o ověření souladu s požadavky nezávislosti a nestrannosti jiného soudce Nejvyššího soudu, nebo se musí na vydání rozhodnutí podílet a nechat na účastníkovi, zda jej chce napadnout z důvodu porušení práva účastníka na rozhodnutí soudem, který splňuje požadavky stanovené v čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce Smlouvy o Evropské unii a čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie?

IV. má vliv na vadnost složení soudního kolegia - v řízení o ověřování dodržování požadavků nezávislosti a nestrannosti soudcem Nejvyššího soudu - v kontextu čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce Smlouvy o Evropské unii a čl. 47 prvního odstavce Listiny základních práv Evropské unie, pokud z pěti soudců, kteří jsou členy soudního kolegia, byl pouze jeden jmenován soudcem Nejvyššího soudu v rámci vadného řízení (příčemž jde o vadnost zásadní povahy), to znamená lze v tomto případě dále pokračovat v řízení a vydat rozhodnutí, protože většina členů určeného kolegia byla jmenována soudci Nejvyššího soudu řádným postupem?

Uvedené předpisy práva Společenství

Smlouva o Evropské unii, čl. 4 odst. 3, čl. 6 odst. 1, 19 odst. 1 druhý pododstavec;

Smlouva o fungování Evropské unie, čl. 2 odst. 1 a 2, článek 267;

Listina základních práv, článek 47 první a druhý pododstavec.

Uvedená judikatura Soudního dvora

Rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, A. K. a další (Nezávislost kárného kolegia Nejvyššího soudu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982 (dále jen „rozsudek A.K.“);

Rozsudek ze dne 29. března 2022, Getin Noble Bank, C 132/20, EU:C:2022:235;

Rozsudek ze dne 21. prosince 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Pokračování výkonu funkce soudce), C-718/21, EU:C:2023:1015;

Rozsudek ze dne 1. července 2008, Chronopost a La Poste v. UFX a další, C-341/06 P a C-342/06 P, EU:C:2008:375;

Rozsudek ze dne 24. června 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530;

Rozsudek ze dne 29. července 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626;

Rozsudek ze dne 22. května 2003, Connect Austria, C-462/99, EU:C:2003:297;

Rozsudek ze dne 2. června 2005, Koppensteiner, C-15/04, EU:C:2005:345;

Rozsudek ze dne 6. října 2021, W. Ż. (Kolegium Nejvyššího soudu pro mimořádnou kontrolu a věci veřejné – Jmenování) C-487/19, EU:C:2021:798;

Uvedená judikatura Evropského soudu pro lidská práva

Rozsudek ze dne 22. července 2021, Reczkowicz v. Polsko;

Rozsudek ze dne 3. února 2022, č. 1469/20, Advance Pharma sp. z o.o. v. Polsko;

Rozsudek ze dne 1. prosince 2020, č. 26374/18, G. Astradsson v. Island;

Rozsudek ze dne 7. května 2021, č. 4907/18, Xero Flor sp. z o.o. v. Polsko;

Rozsudek ze dne 8. listopadu 2021, č. 49868/19 a 57511/19, Dolńska-Ficek a Ozimek v. Polsko.

Uvedené vnitrostátní předpisy

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Ústava Polské republiky), čl. 45 odst. 1;

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (zákon ze dne 8. prosince 2017 o Nejvyšším soudu), čl. 10 odst. 1, čl. 29 odst. 4, 5, 6, 8, 9, 10, 15, 17, 18, 21, 24, čl. 22a odst. 1, čl. 26 odst. 2, 3, 4, čl. 73 odst. 1;

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (zákon ze dne 27. července 2001 o organizaci obecných soudů), článek 128;

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (zákon ze dne 6. června 1997 trestní řád), čl. 30 odst. 1 a 2, čl. 41 odst. 1, čl. 42 odst. 1, čl. 534 odst. 1 a 2.

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

Skutkové okolnosti tohoto případu se do značné míry překrývají se skutkovými okolnostmi ve věci C-96/24 a C-103/24 a ve zbývajících částech jsou s nimi obdobné.

Stručné shrnutí odůvodnění podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je z větší části totožné s odůvodněním žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce ve věcech C-96/24 a C-103/24 a ve zbývajících částech je s nimi analogické.